

Križová cesta mladých

Úvod

*Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svätým križom svojim vykúpil svet.*

Vydávame sa na Križovú cestu spolu s Pánom Ježišom. Spolu s ním stretne mučeníkov dnešných čias, ženy, mužov a deti odsúdených na smrť nie na základe súdneho výroku, ale vinou súčasného životného štýlu tej bohatšej časti súčasného ľudstva.

Niektoré texty zo Svätého Písma a z encykliky Svätého Otca Františka Laudato Si nám pomôžu v našom uvažovaní o stave súčasného ľudstva, ktoré Sv. Otec charakterizuje ako spoločenstvo, ktoré stratilo horizont a vzdáľuje sa od cesty, ktorú mu Boh ukázal až do tej miery, že tak ako pred 2000 rokmi, aj dnes zavesilo na križ svojho Stvoriteľa.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.

1. zastavenie: Pán Ježiš je odsúdený na smrť

*Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svätým križom svojim vykúpil svet.*

Pri tomto zastavení sa pomodlíme za „odsúdených na smrť“.

Tým čo spôsobuje smrť nie sú iba vojny a výroky trestov smrti, ale aj ľahostajnosť, nevšímavosť, zneužívanie a zlozvyky našej doby sa pre mnohých ľudí rovnajú skutočnému rozsudku pomalej smrti. Neustále ničenie stvorenstva s jeho bezprostrednými následkami, ako devastácia úrodnej pôdy, znečisťovanie prírody a pod., sú v posledných desaťročiach hlavnou príčinou zvýšeného počtu úmrtí.

Čítanie z knihy Genezis (2, 8-15)

Potom Pán, Boh, vysadil na východe, v Edene, raj a tam umiestnil človeka, ktorého utvoril. A Pán, Boh, dal vyrásť zo zeme stromom všetkých druhov, na pohľad krásnym a na jedenie chutným, i stromu života v strede raja a stromu poznania dobra a zla.

Svätý Otec nám v encyklike Laudato Si, 8 pripomína: „Či už ľudia ničia biologickú diverzitu v Božom stvorení, či už narúšajú integritu zeme a prispievajú ku klimatickým zmenám, oberajú zem o jej prírodné pralesy alebo ničia mokrade, znečisťujú vodu, pôdu, vzduch: toto všetko sú hriechy.“ Pretože „zločin proti prírode je zločinom proti nám samotným a hriechom proti Bohu“.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.

2. zastavenie: Pán Ježiš berie križ na svoje plecia

*Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svätým križom svojim vykúpil svet.*

Pri tomto zastavení sa pomodlíme za "obete zneužívania a vykorisťovania".

Aby sme si mohli urobiť obraz o skutočných životných podmienkach veľkej časti súčasného ľudstva, potrebovali by sme všetky údaje o mnohorakom zneužívaní. Zneužívaní sú ľudia, zneužívaná je zem. Skôr než pracovať pre spoločné dobro, človek radšej kladie križ na plecia svojho brata.

Čítanie z knihy Exodus (3, 1-10)

Mojžiš pásol ovce svojho testá, madiánskeho kňaza Jetra. Keď raz hnal ovce na púšť, došiel k Božiemu vrchu Horeb. Tu sa mu zjavil Boží anjel v ohnivom plameni z trňového kríka. Keď naň hľadel, videl, že trňový krík horí plameňom, ale

nezhára. Vtedy si Mojžiš povedal: „Pôjdem a obzriem si ten čudný jav. Prečo trňový krík nezhorí.“ Keď Pán videl, že prichádza, aby si to prezrel, Boh naňho z trňového kríka zavola: „Mojžiš, Mojžiš!“ On odpovedal: „Tu som.“ I hovoril mu: „Nepribližuj sa sem! Zober si z nôh obuv, lebo miesto, na ktorom stojíš, je zem svätá!“ A pokračoval: „Ja som Boh tvojho otca Abraháma, Boh Izáka a Boh Jakuba.“ (...) Pod, pošlem ťa k faraónovi! Vyvedieš môj ľud, Izraelitov, z Egypta!“

Svätý Otec nám v encyklike Laudato Si, 13 pripomína: Súčasťou naliehavej výzvy chrániť náš spoločný domov je starosť o zjednotenie celej ľudskej rodiny v snahe o udržateľný a integrálny rozvoj, pretože vieme, že veci sa môžu zmeniť. Stvoriteľ nás neopúšťa, nikdy neustupuje zo svojho plánu lásky, neľutuje, že nás stvoril. Ľudstvo má ešte schopnosť spolupracovať na budovaní nášho spoločného domova.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

3. zastavenie: Pán Ježiš prvý raz padá pod krížom

*Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svätým krížom svojím vykúpil svet.*

Pri tomto zastavení sa pomodlíme za tých, “ktorí upadli do choroby, aby opäť vstali”.

Naša planéta upadá do rôznych chorôb a my s ňou. Milióny ľudí dnes trpí chorobami spôsobenými znečistením a nezdravou výživou. V mnohých krajinách, najmä tých najchudobnejších, boli znečistené spodné vody, čo dlhodobo ohrozuje kvalitu života. Mnohí bratia a sestry trpia v týchto podmienkach a len naše natiahnuté ruky im môžu pomôcť vstať.

Z evanjelia podľa Matúša (25, 35-40)

Lebo som bol hladný a dali ste mi jesť; bol som smädný a dali ste mi piť; bol som pocestný a pritúlili ste ma; bol som nahý a priodeli ste ma; bol som chorý a navštívili ste ma; bol som vo väzení a prišli ste ku mne.“ Vtedy mu spravodliví povedia: „Pane, a kedy sme ťa videli hladného a nakrmili sme ťa, alebo smädného a dali sme ti piť? Kedy sme ťa videli ako pocestného a pritúlili sme ťa, alebo nahého a priodeli sme ťa? Kedy sme ťa videli chorého alebo vo väzení a prišli sme k tebe?“ Kráľ im odpovie: „Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili.“

Svätý Otec nám v encyklike Laudato Si, 13 pripomína: Ľudské prostredie a životné prostredie upadajú spoločne a nebudeme môcť náležite čeliť ich zhoršovaniu, ak nebudeme venovať pozornosť príčinám, ktoré súvisia s ľudským a spoločenským úpadkom. Zhoršovanie životného prostredia a spoločnosti osobitným spôsobom zasahuje najmä tých najchudobnejších na tejto planéte: „Spoločná skúsenosť bežného života, ako aj vedecký výskum dokazujú, že najvážnejšie dôsledky každého narušenia životného prostredia zasahujú predovšetkým najchudobnejších ľudí.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

4. zastavenie: Pán Ježiš sa stretáva so svojou matkou

*Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svätým krížom svojím vykúpil svet.*

Pri tomto zastavení sa budeme modliť spolu “s matkami, ktoré dúfajú v budúcnosť svojich detí”.

Veľa dnešných žien v chudobných krajinách sú matkami detí bez budúcnosti. Tieto deti nemajú právo na zdravie, na vzdelanie, na prácu a to znamená, že nemajú budúcnosť. Práve tak ako Panna Mária aj oni plačú a modlia sa za svoje deti.

Z evanjelia podľa Lukáša (1, 46-55)

Mária hovorila: „Velebí moja duša Pána a môj duch jasá v Bohu, mojom Spasiteľovi, lebo zhladal na poníženosť svojej služobnice. Hľa, od tejto chvíle blahoslaviť ma budú všetky pokolenia, lebo veľké veci mi urobil ten, ktorý je mocný, a sväté je jeho meno a jeho milosrdenstvo z pokolenia na pokolenie s tými, čo sa ho boja. Ukázal silu svojho ramena, rozptýlil tých, čo v srdci pyšne zmýšľajú. Mocnárov zosadil z trónov a povýšil ponížených. Hladných nakrmil dobrotami a

bohatých prepustil naprázdno. Ujal sa Izraela, svojho služobníka, lebo pamätá na svoje milosrdenstvo, ako slúbil našim otcom, Abrahámovi a jeho potomstvu naveky.“

Svätý Otec nám v encyklike Laudato Si, 241, pripomína:

Mária, Matka, ktorá sa starala o Ježiša, sa dnes s materinskou láskou a bolesťou stará o tento zranený svet. Tak ako s prebodnutým srdcom oplakávala Ježišovu smrť, tak má teraz súcit s utrpením ukrižovaných chudobných a so stvoreniami tohto sveta zničenými ľudskou mocou. Časť stvorenia v jej oslávenom tele spolu so vzkrieseným Kristom dosiahla celú plnosť svojej krásy.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

5. zastavenie: Šimon z Cyrény pomáha Pánu Ježišovi niesť kríž

*Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svätým krížom svojím vykúpil svet.*

Pri tomto zastavení sa pomodlíme za “humanitárnych pracovníkov”.

Krása a dokonalosť ľudstva je vyjadrená vo vzájomnej blízkosti ľudí. Podobne ako Šimon z Cyrény aj my sme povolani byť bližnými tým, ktorí trpia. Ak by sme zostali sami, bolo by nemožným čeliť a prekonávať ťažkosti. Otec nás stvoril tak, aby sme si navzájom pomáhali a stali sa mu tak podobnými. Každý sa stávame ľuďmi rôznymi gestami solidarity.

Z knihy Genezis (2,18-24)

Potom Pán, Boh, povedal: „Nie je dobre byť človeku samému. Urobím mu pomoc, ktorá mu bude podobná.“ Keď Pán, Boh utvoril z hlíny všetku poľnú zver a všetko nebeské vtáctvo, priviedol ho k Adamovi, aby videl, ako by ho nazval, lebo ako ho nazve, také bude jeho meno. A nazval Adam menom všetok dobytok, všetko nebeské vtáctvo a všetku poľnú zver.

Svätý Otec nám v encyklike Laudato Si, 64 pripomína: „Chcem hneď od začiatku ukázať, ako presvedčenie viery ponúka kresťanom a čiastočne aj iným veriacim vznešené motivácie, aby sa starali o prírodu a o najkrehkejších bratov a sestry. Ak samotný fakt ľudskosti podnecuje ľudí, aby sa starali o životné prostredie, ktorého sú súčasťou, „kresťania si obzvlášť uvedomujú, že ich úlohy v rámci celého stvorenia, ich povinnosti vzhľadom na prírodu a Stvoriteľa sú súčasťou ich viery“.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

6. zastavenie: Veronika podáva Pánu Ježišovi ručník

*Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svätým krížom svojím vykúpil svet.*

Pri tomto zastavení sa pomodlíme za “pastoračných pracovníkov”.

Kto prináša ľuďom evanjelium, prináša im nádej. Pápež František neustále pozýva nás kresťanov aby sme boli nositeľmi ľudskej dôstojnosti. Vyznávať Ježiša ako Syna Božieho znamená žiť jeho nauku lásky a tak ako On prežívať stretnutia, ktoré v ľuďoch oživujú potláčanú ľudskosť.

Z evanjelia podľa Jána (12, 1-3)

Šesť dní pred Veľkou nocou prišiel Ježiš do Betánie, kde býval Lazár, ktorého vzkriesil z mŕtvych. Pripravili mu tam hostinu. Marta obsluhovala a Lazár bol jedným z tých, čo s ním stolovali. Mária vzala libru pravého vzácneho nardového oleja, pomazala ním Ježišove nohy a poutierala mu ich svojimi vlasmi; a dom sa naplnil vôňou oleja.

Svätý Otec nám v encyklike Laudato Si, 65 pripomína: Tí, ktorí sa angažujú v ochrane dôstojnosti človeka, môžu v kresťanskej viere nájsť najhlbšie dôvody svojho úsilia. Aká úžasná istota je vedieť, že život nijakého človeka sa nestráca v zúfalom chaose, vo svete riadenom čírou náhodou alebo nezmyselne sa opakujúcimi cyklami! Stvoriteľ môže

povedať každému z nás: „Skôr než som ťa utvoril v matkinom lone, poznal som ťa“ (Jer 1, 5). Boli sme počatí v srdci Boha, a teda „každý z nás je plodom Božej myšlienky.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

7. zastavenie: Pán Ježiš padá druhý raz pod krížom

*Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svätým krížom svojim vykúpil svet.*

Pri tomto zastavení sa pomodlíme za tých, „ktorí padajú kvôli chudobe, aby znovu vstali“.

Nespútané ničenie zdrojov zo strany bohatých krajín, pre ktoré trpia rozvojové krajiny, ich odsudzuje k nezvratnému ochudobňovaniu. Národy, ktoré obývajú tieto krajiny, sú pozbavené všetkého. To, čo pre nich kedysi predstavoval zdroj života, je im odnímané spolu s možnosťou dôstojného života. Znovu vstať pre tých, ktorí žijú v chudobe, znamená upozorňovať na nespravodlivosť, ktorú sú nútení znášať, aby sme si my sami uchovali „zmysel pre spravodlivosť“.

Z evanjelia podľa Matúša (18, 2-7)

Ježiš zavolať k sebe dieťa, postavil ho medzi nich a povedal: „Veru, hovorím vám: Ak sa neobrátime a nebudete ako deti, nevojdete do nebeského kráľovstva. Kto sa teda poníži ako toto dieťa, ten je najväčší v nebeskom kráľovstve. A kto prijme jedno takéto dieťa v mojom mene, mňa prijíma. Ale pre toho, kto by pohoršil jedného z týchto maličkých, čo veria vo mňa, bolo by lepšie, keby mu zavesili mlynský kameň na krk a ponorili ho do morskej hlbiny. Beda svetu pre pohoršenie! Pohoršenia síce musia prísť, ale beda človeku, skrze ktorého pohoršenie prichádza!

Svätý Otec nám v encyklike Laudato Si, 51, pripomína:

Otepľovanie spôsobené enormnou spotrebou niektorých bohatých krajín sa odráža na tých najchudobnejších miestach zeme, predovšetkým v Afrike, kde zvyšovanie teploty spojené so suchom má katastrofálny vplyv na úrodu. „Pozorujeme, že podniky, ktoré pracujú týmto spôsobom, sú nadnárodné korporácie, ktoré robia to, čo im nie je dovolené v ich rozvinutých krajinách. A keď ukončia svoju činnosť a odídu, zanechajú obrovské škody na ľudskom zdraví a životnom prostredí, ako je nezamestnanosť, dediny bez života, vyčerpanie niektorých prírodných rezerv, odlesenie...“

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

8. zastavenie: Pán Ježiš stretáva plačúce ženy

*Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svätým krížom svojim vykúpil svet.*

Pri tomto zastavení sa pomodlíme za ženy, ktoré sú obeťami obchodovania a vykorisťovania“.

Wiliam Shakespeare (Viliam Šekspír) napísal: “Za všetky násilia spáchané na ženách, za všetky poníženia, ktoré zakúsili pre svoje telo, ktoré ste zneužili, za ich inteligenciu, ktorú ste pošliapali, za nevedomosť, v ktorej ste ich ponechávali, za slobodu, o ktorú ste ich obrali, za ústa, ktoré ste im zavreli, za krídla, ktoré ste im ostrihali, za toto všetko: vstaňte, páni, pred Ženou“. Ony, ženy, jediné, ktoré plakali nad Ježišom na ceste na Kalváriu, sú aj dnes obeťami násilia a ťarchou na prsiach kultúry, ktorá ich považuje za čosi menejcenné.”

Z evanjelia podľa Lukáša (23, 27-29)

Šiel za ním veľký zástup ľudu aj žien, ktoré nad ním kvílili a nariekali. Ježiš sa k nim obrátil a povedal: „Dcéry jeruzalemské, neplačte nado mnou, ale plačte samy nad sebou a nad svojimi deťmi. Lebo prichádzajú dni, keď povedia: „Blahoslavené neplodné, loná, čo nerodili, a prsia, čo nepridávali!“

Svätý Otec nám v encyklike Laudato Si, 70, pripomína:

Zanedbávanie úlohy pestovať a udržiavať správny vzťah s blížnym, o ktorého som povinný sa starať a ho chrániť, ničí môj vnútorný vzťah k sebe samému, k druhým, k Bohu a k zemi. Keď sa všetky tieto vzťahy zanedbávajú, keď už na zemi neprebýva spravodlivosť, Biblia nám hovorí, že je ohrozený každý život. Všetko je vo vzťahu a autentická starostlivosť o náš vlastný život a naše vzťahy k prírode sú neoddeliteľné od bratstva, spravodlivosti a vernosti vo vzťahu k druhým.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

9. zastavenie: Pán Ježiš tretí raz padá pod krížom

*Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svätým krížom svojim vykúpil svet.*

Pri tomto zastavení sa pomodlíme za tých, "ktorí padajú pod ťarchou vojen, aby znovu vstali".

Každý deň sa dozvedáme správy, ktoré nás informujú, ako veľa nenávisť, netolerancia a túžby po moci je medzi ľuďmi. Vzťahy sú stále viac napäté a nedostatok porozumenia v tomto o hodnoty ochudobnenom ľudstve môže priniesť iba konflikty. Aká je úloha kresťana tvárou v tvár tomuto stavu? Určite nie ľahostajnosť. Začať znovu dvíhať tých, ktorí trpia nespravodlivosťou vojen, je prvým krokom k spravodlivejšiemu svetu.

Z evanjelia podľa Matúša (24, 3-14)

Keď potom sedel na Olivovej hore a boli sami, pristúpili k nemu učeníci a spýtali sa ho: „Povedz nám, kedy to bude a aké bude znamenie tvojho príchodu a konca sveta?“ Ježiš im odpovedal: „Dajte si pozor, aby vás niekto nezviedol. Lebo prídu mnohí v mojom mene a budú hovoriť: „Ja som Mesiáš.“ A mnohých zvedú. Budete počuť o vojnách a chýry o bojoch. Dajte si pozor, aby ste sa neplašili. To musí prísť, ale ešte nebude koniec. Lebo povstane národ proti národu a kráľovstvo proti kráľovstvu. Miestami bude hlad a zemetrasenie. Ale to všetko bude len začiatok útrap. Potom vás vydajú na mučenie, budú vás zabíjať, a všetky národy vás budú nenávidieť pre moje meno. Vtedy mnohí odpadnú a budú sa navzájom udávať a nenávidieť. Vystúpi mnoho falošných prorokov a zvedú mnohých. A pretože sa rozmnoží nepravosť, v mnohých vychladne láska. Ale kto vytrvá do konca, bude spasený.

Svätý Otec nám v encyklike Laudato Si, 57, pripomína:

Možno predvídať, že vyčerpanie niektorých zdrojov povedie k vytvoreniu scenára, ktorý roznieti nové vojny, zamaskované ušľachtilými nárokmi. Vojna vždy spôsobuje vážne škody na životnom prostredí a kultúrnom bohatstve národov a riziká sú enormné, keď pomyslíme na nukleárnu energiu a biologické zbrane. „Aj keď medzinárodné dohody zakazujú chemickú, bakteriologickú a biologickú vojnu, v laboratóriách naďalej pokračuje výskum zameraný na vývoj nových útočných zbraní, schopných narušiť prirodzenú rovnováhu.“

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

10. zastavenie: Pána Ježiša vyzliekajú zo šiat

*Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svätým krížom svojim vykúpil svet.*

Pri tomto zastavení sa pomodlíme za tých, "ktorí sú pozbavení vlastnej identity".

Jeden z najhorších následkov poškodenia zdrojov Zeme je nárast prírodných katastrof v niektorých oblastiach našej planéty. Dôsledkom toho je migrácia obyvateľov týchto území. Ľudské bytosti, ktoré zostávajú bez územia, ktoré by mohli volať svojim domovom, ľudské bytosti zbavené všetkého až do tej miery, že strácajú svoju identitu. Nárast týchto javov je náhly a neúprosný a dáva nám jasný signál o budúcnosti ľudstva. Nemôžeme tieto poplašné zvony viac ignorovať. Stvorenie sa zmieta a zúfalo volá o pomoc. Ignorovať ho znamená ignorovať krik ľudí, ktorí prišli o všetko, okradnutí inými ľuďmi a dôsledkami ich ľahostajnosti.

Z evanjelia podľa Lukáša (11, 29-32)

Keď sa schádzali zástupy, začal hovoriť: „Toto pokolenie je zlé pokolenie. Žiada znamenie, ale znamenie nedostane, iba ak znamenie Jonášovo. Lebo ako bol Jonáš znamením pre Ninivčanov, tak bude aj Syn človeka pre toto pokolenie. Kráľovná z juhu vystúpi na súde proti mužom tohto pokolenia a odsúdi ich; lebo ona z končín zeme prišla počúvať Šalamúnovu múdrosť - a tu je niekto väčší ako Šalamún. Mužovia z Ninive vystúpia na súde proti tomuto pokoleniu a odsúdia ho; lebo oni sa kajali na Jonášovo kázanie - a tu je predsa niekto väčší ako Jonáš.

Svätý Otec nám v encyklike Laudato Si, 161, pripomína:

Katastrofické predpovede už dnes nemožno prijímať s pohrdaním a iróniou. Mohli by sme zanechať budúcim generáciám príliš mnoho trosiek, púšti a špiny. Rytmus spotreby, plytvania a zmien životného prostredia prekročil možnosti planéty tak, že súčasný neudržateľný životný štýl môže vyústiť iba do katastrof, ako sa to už v niektorých oblastiach skutočne pravidelne stáva. Zmiernenie vplyvov súčasnej nerovnováhy závisí od toho, čo spravíme dnes, najmä ak pomyslíme na zodpovednosť, ktorú nám prisúdia tí, čo budú musieť znášať tie najhoršie dôsledky.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

11. zastavenie: Pána Ježiša pribíjajú na kríž

*Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svätým krížom svojim vykúpil svet.*

Pri tomto zastavení sa pomodlíme za tých, "ktorí sú odsúdení na utrpenie".

Aj keď je naša činnosť často deštruktívnou, Stvoriteľ to znáša. Tak ako to znášajú naši bratia a sestry, ktorí každý deň prežívajú utrpenie spôsobené vinou druhých. Štvrtina obyvateľov sveta žije v hojnosti a mrhaní. Zvyšné tri štvrtiny obyvateľov našej planéty tvrdo cítia na svojich pleciach ťarchu nášho "luxusu". Klince vbité do ich rúk a nôh ich držia pribité na mieste, kde musia slúžiť ekonomike tohto sveta. Všetko, čo Boh Otec vytvoril z lásky s láskou a zveril do našich rúk, sa stalo predmetom, ktorý slúži bohatstvu niekoľkých a ožobračovaniu mnohých ľudí. Ježiš však nezostúpi zo svojho kríža, rovnako ako Stvoriteľ nebude brániť krutej neľudskosti. To, čo je stvorené Láskou, Láskou aj zostane. V stvorení Boha Otca nemôžu jestvovať pomsta, nenávisť a nevraživosť.

Z evanjelia podľa Marka (15, 22-27)

Tak ho priviedli na miesto Golgota, čo v preklade znamená Lebka. Dávali mu víno zmiešané s myrhou, ale on ho neprijal. Potom ho ukrižovali a rozdelili si jeho šaty - hodili o ne lós, kto si má čo vziať. Keď ho ukrižovali, bolo deväť hodín. Jeho vinu označili nápisom: „Židovský kráľ.“ Vedno s nim ukrižovali aj dvoch zločincov: jedného napravo od neho, druhého naľavo.

Svätý Otec nám v encyklike Laudato Si, 76-77, pripomína:

V židovsko-kresťanskej tradícii povedať „stvorené“ je viac než povedať príroda, pretože sa to týka Božieho plánu lásky, kde každé stvorenie má svoju hodnotu a svoj význam. Príroda sa často poníma ako systém, ktorý sa analyzuje, chápe a riadi, ale stvorenie možno pochopiť iba ako dar, ktorý vychádza z otvorenej ruky Otca všetkých. Základným dôvodom všetkého stvorenia je Božia láska: „Lebo všetko, čo je, miluješ a nič nemá v nenávisti z toho, čo si urobil; lebo keby si bol nenávidel niečo, nebol by si to utvoril“ (Múd 11, 24). Tak je každé stvorenie predmetom lásky Otca, ktorý mu určuje miesto vo svete. Dokonca aj pominuteľný život tej najbezvýznamnejšej bytosti je predmetom jeho lásky.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

12. zastavenie: Pán Ježiš zomiera na kríži

*Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svätým krížom svojim vykúpil svet.*

Pri tomto zastavení sa pomodlíme za tých, "ktorí stratili život pri ohlasovaní evanjelia".

Kto je mučeník? Sme pripravení odpovedať: "Ten, kto v mene viery prijíma obeť vlastného života". Ale na akú vieru sa odvolávame? Naša viera, ako nasledovníkov Krista, je viera dynamická, ktorá nezačína a nekončí iba na liturgickom slávení, ale sa stáva konkrétnou v každodennom živote. "Pane, a kedy sme ťa videli hladného, a nasýtili sme ťa, alebo smädného a dali sme ti piť? Kedy sme ťa videli ako cudzinca a privítali sme ťa, alebo nahého a priodeli sme ťa? A kedy sme ťa videli chorého alebo vo väzení, a navštívili ťa? Veru, hovorím vám, keď ste to urobil najmenšiemu z týchto mojich bratov, mne ste to urobili." Toto je naša viera. Mučeník je ten, kto žije túto vieru až na život a na smrť.

Z evanjelia podľa Marka (15, 33-37)

Keď bolo dvanásť hodín, nastala tma po celej zemi až do tretej hodiny popoludní. O tretej hodine zvolal Ježiš mocným hlasom: „Heloj, heloi, lema sabakthani?“, čo v preklade znamená: „Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?“ Keď to počuli, niektorí z okolostojacich vraveli: „Pozrite, volá Eliáša.“ Ktosi odbehol, naplnil špongiu octom, nastokol ju na trstinu, dával mu piť a hovoril: „Počkajte, uvidíme, či ho Eliáš príde sňať.“ Ale Ježiš zvolal mocným hlasom a vydýchol.

Svätý Otec nám v encyklike Laudato Si, 122-123, pripomína:

Keď človek stavia do centra seba samého, nakoniec dáva absolútnu prioritu svojim časným záujmom a všetko ostatné sa stáva relatívnym. Ak neexistujú objektívne pravdy ani stabilné princípy okrem uspokojenia vlastných túžob a bezprostredných potrieb, aké hranice môže mať obchodovanie s ľuďmi, organizovaný zločin, obchod s drogami, obchod s krvavými diamantmi a s kožušinami zvierat, ktorým hrozí vyhynutie?

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.

Aj nad dušami v očistci.

13. zastavenie: Pána Ježiša skladajú z kríža

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svätým krížom svojim vykúpil svet.

Pri tomto zastavení sa pomodlíme za to, aby "dnešní mučeníci", s ktorými sme prechádzali cestou kríža, cítili, že "nie je všetko stratené."

Tvárou v tvár toľkému utrpeniu a nespravodlivosti sa toto ľudstvo cíti stále viac zbavené všetkého, vyzlečené a olúpené dokonca o svoje životy. V Ježišovi sa všetko mení. Ani smrť nemôže zastaviť jeho totálne darovanie seba bratom a sestrám. Ak sme spojení s Ním, je možné všetko. To je dedičstvo, ktoré spája tých, ktorí zostávajú pod krížom až do konca.

Z evanjelia podľa Marka (6, 34-37)

Keď vystúpil a videl veľký zástup, zľutoval sa nad nimi, lebo boli ako ovce bez pastiera. A začal ich učiť mnohým veciam. Keď už bolo veľa hodín, pristúpili k nemu jeho učeníci a hovorili: „Toto miesto je púste a je už veľa hodín. Rozpusť ich, nech sa rozídu do okolitých osád a dedín kúpiť si niečo na jedenie.“ On im odpovedal: „Vy im dajte jesť!“

Svätý Otec nám v encyklike Laudato Si, 158, pripomína:

V súčasných podmienkach svetovej spoločnosti, kde je toľko nerovností a stále viac ľudí, ktorí sú vylúčení, zbavení základných ľudských práv, sa princíp spoločného dobra ako logický a nevyhnutný dôsledok okamžite premieňa na volanie po solidarite a na rozhodnutie uprednostňovať tých najchudobnejších.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.

Aj nad dušami v očistci.

14. zastavenie: Pána Ježiša pochovávajú

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svätým krížom svojim vykúpil svet.

Pri tomto zastavení sa pomodlíme za to, aby nás Pán posilnil "nádejou na vzkriesenie".

Nakoniec sme sa zastavili pred Ježišovým hrobom. Vieme, že tento náhrobný kameň nie je koncom tohto príbehu. Vieme, že ľudstvo sa môže vrátiť a vybrať si dobro a že tento svet môže vstať s ním. Vieme, že vo vnútri tohto hrobu nie je smrť, ale život, nie utrpenie, ale oslobodenie, nie zúfalstvo, ale NÁDEJ.

Z evanjelia podľa Lukáša (24, 13-24)

V ten deň išli dvaja z nich do dediny zvanej Emmauz, ktorá bola od Jeruzalema vzdialená šesťdesiat stadií, a zhovárali sa o všetkom, čo sa prihodilo. Ako sa tak zhovárali a spoločne uvažovali, priblížil sa k nim sám Ježiš a išiel s nimi. Ich oči boli zastreté, aby ho nepoznali. I spýtal sa ich: „O čom sa to cestou zhovárate?“ Zastavili sa zronení a jeden z nich menom Kleopas, mu povedal: „Ty si vari jediný cudzinec v Jeruzaleme, ktorý nevie, čo sa tam stalo v týchto dňoch?“ On im povedal: „A čo?“ Oni mu vraveli: „No s Ježišom Nazaretským, ktorý bol prorokom, mocným v čine i v reči pred

Bohom aj pred všetkým ľudom; ako ho veľkňazi a naši poprední muži dali odsúdiť na smrť a ukrižovali. A my sme dúfali, že on vykúpi Izrael. Ale dnes je už tretí deň, ako sa to všetko stalo“.

Svätý Otec nám v encyklike Laudato Si, 205, pripomína:

Predsa však nie je všetko stratené, pretože ľudia, ktorí sú schopní upadnúť do extrému, sa vedia aj prekonať, znova sa rozhodnúť pre dobro a obrodíť sa bez ohľadu na akúkoľvek spoločenskú alebo psychologickú podmienenosť, ktorá sa im vnucuje. Sú schopní poctivo sa na seba pozrieť, pocítiť znechutenie a vydať sa novými cestami k pravej slobode.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

Záverečná modlitba

Všemohúci Bože,
ty si prítomný v celom vesmíre,
aj v tom najmenšom zo svojich stvorení,
Ty obklopuješ s nehou
všetko, čo existuje,
vylej na nás silu svojej lásky,
aby sme sa starali
o život a krásu.
Napln nás pokojom, aby sme žili ako bratia a sestry,
a neubližovali nikomu.
Bože chudobných,
pomôž nám vykúpiť opustených
a zabudnutých ľudí tejto zeme,
ktorí sú tak drahí v tvojich očiach.

Uzdrav naše životy,
aby sme chránili svet a neničili ho,
aby sme zasievali krásu
a nie znečisťovanie a deštrukciu.
Dotkni sa srdc tých,
ktorí hľadajú iba výhody
na úkor chudobných a zeme.
Nauč nás objaviť hodnotu všetkých vecí,
a kontemplovať s úžasom,
a uznať, že sme hlboko zjednotení
so všetkým stvorením
na našej ceste k tvojmu nekonečnému svetlu.
Ďakujeme, že si s nami po všetky dni.
Podporuj nás, prosíme, v našom zápase
za spravodlivosť, lásku a pokoj. Amen.

Pápež František